

Når der måles på forældres indkomst, uddannelse, beskæftigelsesfrekvens, etnicitet og civilstatus samt elevens udsathed - er der ingen nævneværdige forskelle på elever i folkeskoler og friskoler.

Analyse og Tal offentliggjorde i 2017 en undersøgelse, der bekræfter, at friskolerne er en skoleform, som på de socioøkonomiske parametre, ligner folkeskolerne og har en tilsvarende social og inkluderende profil ([Læs analysen: Friskolernes elever. Registerbaserede sammenligning af friskoleelevers og folkeskoleelevers sociale baggrund \(pdf\)](#)).

Herkomst og familietype, der, sammen med indkomst, uddannelse og beskæftigelse, udgør målet for udsathed, viser ingen store forskelle på folkeskole- og friskoleelever.

Friskoler løfter opgaven som lokalskoler

Den offentlige debat om friskoler og folkeskoler handler oftest om forholdene i København, men analysen viser, at friskolerne fylder både i byerne og på landet.

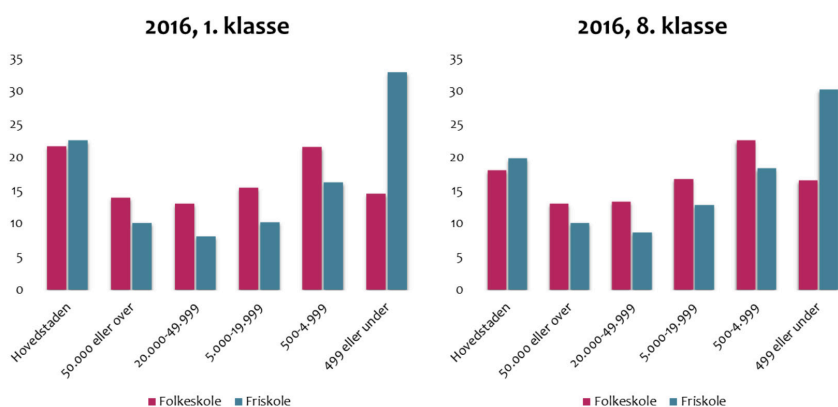
Den geografiske fordeling af eleverne udgør den største forskel mellem folkeskoler og friskoler. Der er en stærk tendens til, at friskoler etableres i tyndtbefolkede områder i takt med, at folkeskolerne lukker eller samler sig i større byer. Friskolerne løfter i stigende grad opgaven som lokalskole, når kommunerne har opgivet.

Forskel på friskoler og privatskoler

Skoledebatten i Danmark tegner ofte et forholdsvist unuanceret billede af friskoler og private grundskoler.

Obs! Privatskoler og friskoler deler lovgrundlag og tilskudssystem, men det er vigtigt at skelne, når der i offentligheden tales om sektorens manglende sociale ansvarlighed. Analysen viser, at der ikke er forskel på de socioøkonomiske faktorer, når man friskoleelever og folkeskoleelever sammenlignes. Billedet kan være anderledes i forhold til privatskoleelever.

Andel elever fordelt på bystørrelser, 2016

Land og by Geografi:

I 2016 boede hver tredje friskoleelev i en af Danmarks mindste byer. Elevernes fordeling afspejler en tendens til, at friskoler etablerer sig i tyndtbefolkede områder i takt med, at folkeskolerne lukker eller samler sig i større byer.

Den mest markante forskel mellem folkeskoler og friskoler/private grundskoler, er at, der er en overrepræsentation af friskoleelever i landets allermindste byer.

Det hænger sammen med, at der siden kommunalreformen i 2008 er blevet nedlagt 234 folkeskoler, og ydermere er et større antal folkeskoler blevet sammenlagt til store enheder.

SOCIAL ANSVARLIGHED

Specialundervisning: Kommunerne sparer penge, når specialskoleelever flytter til friskoler/private grundskoler

Det er oftest en væsentlig besparelse for kommunerne, når elever med specialundervisningsbehov optages på friskoler og private grundskoler. Tilskuddet til friskoler/private grundskoler er nemlig ikke koblet til udgifterne i de kommunale specialskoler.

Hermed er det ikke kommunens udgift længere, men en udgift, som den enkelte friskole/private grundskole må påtage sig og evt. søge midler til via en solidarisk pulje, som sektoren afsnører af statsmidlerne. Denne pulje dækker dog ikke de faktiske udgifter.

Polariseringstendenser

I 2017 var andelen af landets skoler, der har en nogenlunde ligelig fordeling af alle indkomstgrupper fra top til bund, faldet til 28%. Ti år tidligere lå tallet på 40% (Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd). Konklusionen er, at andelen af skoler med en skæv elevsammensætning er steget de senere år.

Blandt de 20 skoler med den højeste andel af elever fra overklassen og højere middelklasse er 13 folkeskoler og 7 fri- og privatskoler.

Polariseringstendenserne gælder hele grundskolen.
